

VECKOBLADET

UTGIVET AV VPK OCH KU I LUND

Utkommer fredagar 1984

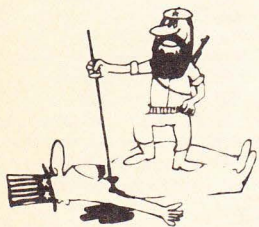
10:e året

5

Lösnummerpris 2:-

Fredagen den 11 februari

Demonstrera för Uruguay

Medan den parlamentariska demokratin segrat i Argentina är utgången i Uruguay ännu oviss. Trycket från befolkningen mot regimen är hårt och militärjuntan växlar mellan försök att förhandla igenom sina villkor (en nominell demokrati med militären som verklig innehavare av makten) och de vanliga metoderna: repression, fängslanden och tortyr.

De internationella protestdagarna som gång på gång genomförs klargör omfattningen av det folkliga motståndet. I november 400 000 människor i Montevideo med krav på demokrati och allmän amnesti (Uruguays totala befolkning är 2.5 milj) och den 18 januari genomfördes en generalstrejk, som fick en mycket stor anslutning. Militärens svar på denna blev

att upplösa centralorganisationen för de tillåtna s.k. arbetarassociationerna, och förbjuda all information om strejken. Arbetarledare häktades och okuperade fabriker utrymdes med hjälp av militär.

Till den 9 februari har en ny nationell protest utlysts: en 48 timmars civil ohörsamhetskampanj.

Förhoppningarna hos Uruguays befolkning om en återgång till demokrati är stora, men många fruktar också att en alltmer pressad militärdiktatur skall försöka slå ned motståndet med våld. Därför arbetar uruguayaner i exil intensivt på att bredda och utöka den internationella solidariteten. Man ber om stöduttalanden från regeringar, kyrkor, fackföreningar och internationella organisationer. Man anordnar demonstrationer för att militärregimen inte ska tillåtas glömma sin internationella isolering.

Demonstration

för demokrati och allmän amnesti i Uruguay.
Samling 11.30 Stortorget
lördagen den 11/2.

Jesus från Nicaragua

Vårt massmediala jetset är ständigt på språng. Ena veckan förmedlar det nyheter från Angola (via Pretoria), nästa befinner det sig i Palmes sällskap i Mexico City och förmedlar oro (från Washington) över demokratiens framtid i Nicaragua. Bildt och Westerberg är bekymrade. Om några dagar är det hela över åtminstone för den här gången.

Då åker jordbruksteknikern Jesus Maria Tinoco hem till Nicaragua igen efter ett par intensiva veckor i Sverige. Hans besök är en del av det praktiska solidaritetsarbete, som Stödkom. för Centralamerikas folk bedriver. Huvudsyftet med Jesus Marias besök är att utveckla och effektivisera kommitténs numera SIDA-stödda hjälp till ett tiotal jordbrukskooperativ.

Vid ett möte på tisdagskvällen redogör Jesus Maria lugnt och sakligt för hur jordreformen och framförallt lantar-

betarnas fackliga organisering förändrat förhållandena på den nicaraguanska landsbygden. Visserligen är fortfarande 55% av jorden i privat ägo, men lantarbetarfacket aktivitet och allmänt stärkt ställning tycks göra ägandeformen mindre intressant. De statliga egendomarna (30% av jorden) har övertagits efter flyktade somozaaanhängare. Att utöka den andelen genom ytterligare expropriation skulle troligen medföra administrativa problem. Som läget är idag ligger det i sandinisternas intresse att bibehålla de stora och välskötta enheterna och i stället balansera ledningarna (även de statliga) med en stark facklig rörelse.

Vid den följande diskussionen dyker naturligtvis frågan om de eventuellt uppskjutna valen upp. Utifrån vad som tidigare sagts om den folkliga rörelsens

forts på sid 4

En typ bland andra typer

En typ är den något skämtsamma benämningen på en typograf. "En typ bland typer i Lund" var Axel Holmqvist, 90 år sistlidna december. Hans liv har ägnats en s k livslinjestudie inom ramen för ett forskningsprojekt som bedrivs av Grafiska fackföreningen i Lund och Historiska institutionen.

Sven Lindqvists uppmaning "Gräv där du står" har med andra ord avsatt ännu ett konkret resultat. Skriften "En typ bland typer i Lund" utkom i december som en hyllning till 100 års facklig verksamhet bland lundatypograferna. Målet för studien har i första hand varit att skapa ett helhetsperspektiv på en enda människas liv, att genom dokument och intervjuer undersöka hur de olika delarna av en människas liv hänger samman och påverkar varandra – privatlivet, arbetslivet, den omgivande samhällsmiljön.

Håkan Ohlssons ande

Axel Holmqvist föddes 1893 i Nöden, denna "mottagningscentral för utifrån kommande arbetarbefolkning". Efter fyra år i folkskolan fick han, efter godkänd provning, tillstånd att lämna skolan.

Vid 14 års ålder kom han i lära hos boktryckare Håkan Theodor Ohlsson på S:t Annegatan. Den gamle Håkan Ohlssons ande svävade alltjämt över företaget. Många minnes hur Håkan Ohlsson bett sina arbetare att ställa upp som bärare vid begravningen av en släkting till honom, bara för att vid nästa avlöningsstillfälle finna att en halv dags avdrag gjorts. "För försummelse i arbetet".

Ofta fick hela personalen följa boktryckarfamiljen i kyrkan, uppställda efter rang och ordning med lärlingarna sist. De patriarkala förhållandena vid företaget belyses också av Håkan Theodors uppgift till myndigheterna att

ersättning för skada i arbetet utbetalas av företaget efter "hvad den skadade kan anses behöva".

Morgonsup

Lärlingens liv var slitsamt. Upp kl 6 och elda och sopa lokalerna. En uppgift från mars 1904 visar att temperaturen trots morgoneldningen inte var mer än 13 grader när arbetet började. En morgonsup var därför inte ovanligt innan plockandet bland typerna började. Supandet på Håkan Ohlssons gick dock inte "till några överdrifter" eftersom boktryckaren "var religiös och tyckte absolut inte om det där".

1909 är Axel och hans kamrater med och strejkar i solidaritet med övriga arbetare i storkonflikten (trots att typograferna inte tillhörde LO). Typograferna hotades med avsked. Militär inkallades som bl a bevakade vattenverket dag och natt för att, som typograferna själva uttryckte det, "hindra de farliga proletärerna från att förgifta dricksvattnet eller spränga det påbörjade vattentornet i luften".

"Konstförvant"

Efter att ha blivit arbetslös sedan han legat inkallad (någon anställningstrygghet vid militärtjänst fanns inte) fick han slutligen anställning hos Berlings. Snart nog kunde han kalla sig "konstförvant", dvs typograf. Han hade nu ett s k "fint" yrke där det också var noga med klädseln: cylinderhatt, bonjour, lösmanschetter och stjärkrage. När Axel tillfrågades om de inte också var klädda så på t ex Armaturfabriken svarar han: "A i helskotta heller. De hade vanlig skjorta!" Om den förste maskinsättare som började arbeta i överall sades att han "drog ner yrket". "Det blev mer proletärt."

Facket

Mer och mer kom Axel att engagera sig i facket, han var bl a avdelningens ombudsman. Slutligen blev han kassör i sjukkassan och som sådan känd av de flesta lundatypograferna.

I Lars Olssons skrift skildras även den sociala samvaron inom

forts på sid 3

Danska skallar och fälleben i skoldebatten

Strax innan Lucifer stack till Stockholm passade han på att dela ut några praktiska smällar till alla gamla lärarkompisar samtidigt som han lite skamset uttryckte sin stora beundran för Gösta Brodin.

Nu trodde Lucifer att det skulle ta hus i helvete, men där bedrog han sig. Oss tycks det snarare som han smekt sina läsare medhårs. Alla har någon gång i livet råkat ut för en taskig lärare, som inte rätt uppskattat vår begåvning och gett oss alldes för låga betyg. Eftersom vi rätt väl känner till Lucifers egen utbildningsväg och kommer ihåg hur han, liksom vi, hunsades och jagades av argisinta lektorer vid ett nordvästskänt högre allmänt läroverk för gossar, så förstår vi honom. Gösta Brodin med sitt gossansikte blir ett slags kollektivt hämnare för alla oförrätter vi utsatts för under vår skoltid. I gymnasistens perspektiv framstår naturligtvis läraren som den som har makten i skolan och makthavare skall självfallet klämmas åt. Frågan är bara om perspektivet är det bästa och om analysen av var makten i skolan befinner sig är riktigt.

Disciplin

Det är för övrigt naturligt att Lucifer, till synes helt i förbigående, för vår gamle vän Daniel Kallos på tal. Också honom beundrar Lucifer. Dom har onekligen lite olika bakgrund och framtöning, träarbetaren på JITE och pedagogikdocenten. Ett har dom emellertid gemensamt – dom är lika glada att hoppa på lärarna. För både Brodin och Kallos (känner dom varandra?) är läraren roten till det onda i dagens skola. Brodin tycker att läraren är en lat jävel som jobbar för lite och som har för mycket betalt och som arbetskraft måste han disciplineras. Detta är enligt Lucifer radikalt, folkligt och sant. Enligt vår mening är det reaktionärt arbetsköpartänkande. Kallos tycker efter mångåriga studier av fenomenet

att läraren är en typisk bärare av borgerlig ideologi, som man säger i universitetsmarxistiska sammanhang. Fick lärarna bara lite mer marxistisk skolning så skulle allting bli så mycket bättre. Kallos borde veta bättre efter sina studier av den sovjetiska skolan.

Men är då inte lärarna några goddagspiltar, ständigt lediga, som tänker och tycker som moderaterna. Jovisst, vi har själva träffat på en och annan på vår egen knaggliga väg genom skolsystemet. Men blir dom bättre av att pressas in i lärarlag, delta i konstiga konferenser anordnade av någon pedagogikinstitution, gå på kontorstid och annat sånt som arbetsgivaren hittat på. Lärarjobbet är förutom ett fysiskt slitgöra också ett skapande intellektuellt arbete och måste organiseras med hänsyn tagen till dess specifika karaktär. Detta innebär inte att vi är skeptiska till förändringar i lärarnas arbetssituation, bara att vi avvisar den grövsta populistiska hetsen.

Radikal skolpolitik

Vad skall man göra åt skolan då för att den skall bli bättre både för elever och lärare? Det är enligt vår mening elementärt och tillhör grundsatserna i en verkligt radikal skolpolitik. Börja med att ta bort betygen på alla nivåer i skolan. Minska efterhand klasstorleken från nuvarande 30 elever i grundskolans högstadium och gymnasiet till 15-20 elever, lägg om schema och timplaner så att projekt- och ämnesövergripande studier uppmuntras, lägg ner SÖ och ta länsskolnämnderna med i svepet, mer makt åt de lokala skolstyrelserna över undervisningen (rätt så Lucifer). Skapa demokratiska strukturer i skolan där eleverna ges ett konkret inflytande på undervisningens innehåll och uppläggning, minska (inte öka) undervisningsskyldigheten för samtliga lärarkategorier (utom möjligtvis universitetslektorer, där kan den gott öka) osv. Detta är viktiga beståndsdelar i en radikal skolpolitik.

Ja käre Lucifer, nu lyckades vi nästan hetsa upp oss och lite förbannade på dig är vi nog. Fast vår kärlek till dig förlåter allt och dina danska skallar kommer att saknas, men se bara till att du inte lägger fälleben på dig själv nästa gång du blandar dig i den skolpolitiska debatten. Och vad beträffar Daniel Kallos så instämmer vi i saknaden och önskar honom välkommen tillbaka både i kommunalpolitiska och andra sammanhang.

Den ordförandefria organisationen

En av de reformer som överlevt vpk-Lunds ultrademokratiska period är avskaffandet av ordförandeskapet – en åtgärd som syftat till att aktivera samtliga styrelsemedlemmar. På det praktiska planet fungerar det så att man har ett roterande arbetsutskott och speciella sektorsansvariga inom styrelsen.

Man påminns om detta när man läser den nyvalda styrelsens första protokoll. Där står att Brita Lindberg och Monika Eriksson utgör arbetsutskott under febr-april. Internbulletinansvariga är David Kallos och Monika Eriksson. Ulla Hansson håller kontakter med

Internationella utskottet. Lars Bengtsson med studieutskottet, VB och 1:a majkommittén. David Kallos upprätthåller förbindelserna med KU och Jan Nilsson är Ny Dag-ansvarig. Frågor om stadsdelsgroupsansvarig har bordlagts – ett tidens tecken!

Uppföljning

I förra VB skrev Bengt Hall om hur han hade bemötts arrogant av Energiverkens representanter när han klagat över att strömmen på felaktiga grunder stängts av.

Detta har föranlett Vpk att i en motion till fullmäktige kräva att Energiverkens rutiner ses över och att Energiverken uppmnas förbättra sina kundkontakter.

Lucifer i Stockholm

Stockholm, tisdag (från vår utsände). Eftersom jag ännu inte hunnit akkreditera mig för VB:s räkning på säkerhetskonferensen får jag väl hålla mig till det vanliga rundsnacket. Jag kan meddela att vädret är mulet och kaffet svagt här i Stockholmsregionen, men det är förstås inga nyheter.

Järnväg till jobbet

Lite spännande är det ändå här. Jag åker t ex varje dag smalspårig järnväg till jobbet. I stället för att cykla i snålåsten på Kung Oscars väg sitter jag numera i en varm och bekväm personvagn omgiven av damer i päls och herrar i paletå, allt medan tåget glider fram i den vackra Roslagsnaturen med ca 40 km/tim. Jag har inte haft så roligt sen jag som liten åkte Blekinge Kustbana.

Roslagsbanans framtid är naturligtvis hotad av socialdemokraterna som vill ha ner oss under jorden i sin rationalitet, men överklassen har som vanligt slagit vakt om sina njutningsmedel och med stöd av Vpk finns banan kvar. Man erinrar sig den danske minister som redan vid sekelskiftet sa att näst könsdriften är järnvägsdriften det svåraste som finns att hålla styr på.

Jag såg fö att Ingvar Carlsson som är satt att förnya den socialdemokratiska politiken talat om "nya räls". Utmärkt tycker jag, och rekommenderar studier av Vpk Lunds järnvägspolitiska program.

Metropol och satellit

Min starkaste reaktion som nybliven tillfällig stockholmare är nog annars avund. Lund förhåller sig till Stockholm som, ska vi säga Rydsgård till Lund. Rydsgård har sin charm, det är inte det, men kanske är det ändå lite påvert i vissa avseenden, om man säger så.

Jag har alltid förväntat mig över att folk som har insikter om imperialism och utslagning på

global nivå inte tillämpar samma tankegångar på nationell och regional nivå. André Gunder Frank och kompanis teori om metropol och satellit lär visst inte vara sista skriket när det gäller analysen av den latinamerikanska ekonomin, men för mig duger den gott när jag flanerar i Stockholm utanför bankpalats och kulturinstitutioner.

Var kommer allt detta välstånd ifrån, vem försörjer denna nygamla klass av administratörer och goddagspiltar? Vem betalar egentligen notorna på Café Opera? Använder man det synsättet ser man Norrlands sagverksarbete bakom Strandsvägens paradhus och då är det 60-talets verkstadsarbetare i Mellansveriges bruksorter som bjuder på de frinsnade muntrationerna i Kulturhuset.

Min föräldragenerations slit i de skanska betfältet har väl också satt sina spår, men där har väl en del pengar fastnat på vägen i Malmö. Skanes bidrag till ekonomin är väl numera rätt mattiga – savitt jag förstår är vi nu främst en leverantör av pittoreska underhållningsprogram i TV.

Stockholm en världsstad

Stockholm är i dag en världsstad – var det den sjunde största aktiebörsen i världen i fjor? – och då följer överbyggnaden med: här råder vad man skulle kunna kalla ett rikt kulturliv. Här lever vi alltså kräsligen. Hur är det i landsorten, har det varit nan bra film i Lund det senaste året?

Lucifer

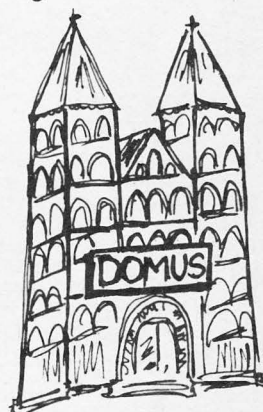
Lilla Pen klubben 5 år

Lunds L:a Penklubb firade i söndags sitt 5-års jubileum. I det brokiga vimlet på Café Ariman märktes t.ex. Sven Collberg med dottrarna två, Karin Lentz som kvällen till ära fick hålla i ordförandeklubban, Guillem Rodrigues Da Silva som kvällen till ära överlämnade den, Kubba-Sven, som sjöng lika vackert som vanligt, Susanna Roxman, som inte läste någon dikt och den uruguayanske tonsättaren Carlos Pomada, som underhöll på piano.

Penklubben kommer att fortsätta sina upplivande träffar, första söndagen i varje månad, men dessutom kan man lyssna till diktläsning i Lilla Salen på AF onsd. 29/2 i ett samarrangemang mellan LUFOS och Penklubben, samt den 3/4 under temat "dikter till 1000".

Cajsa Carrén, Grupp 5

Symbolen

I förra numret av VB utlyste vi en alternativ tävling om att finna en modern symbol för Lund. –Det gäller att göra hela Lund till ett varuhus, har turistchefen Bo Kjellin sagt.

Från en av VB:s tecknare, "Knitte", har vi fått ett bidrag, som bygger på möjligheten av en kompromiss (historisk?) mellan socialdemokratien och borgerligheten.

DEBATT

Vpk och statskyrkan

I förra numret av VB har "Finn" synpunkter på signaturen "NNS" tidigare uppmaning att lämna statskyrkan. Finn tycker att folk ska vara med i statskyrkan. Han argumenterar på ett mycket märkligt sätt. Man baxnar.

Man ska inte gå ur statskyrkan "just nu", när kvinnoinflytandet i kyrkan ökar, är det första argumentet från Finn. Kvinnoinflytandet ökar även i folkpartiet och i S:t Knuts gille. I tex Lottakaren har det kvinnliga inslaget sedan lång tid tillbaka varit påfallande stort. Dessa tre organisationer är, liksom statskyrkan, sammanslutningar vars grundläggande syften en *mycket* stor majoritet av västern inte sympatiserar med. Ska Finn uppmana västern att gå in även i dessa organisationer (eller i eventuellt förekommande fall stanna kvar) för att stärka kvinnoinflytandet? Kvinnoinflytandegraden säger självfallet ingenting om en organisations politik och karaktär.

Prästerna i statskyrkan har "en viss bildning" är ett andra argument. Sven Stolpe, Jan Myrdal, Lars Gustavsson, tex, har också "en viss bildning". Men i dessa personers fall, liksom i fallet med tjänstemännen i Kungl. Salighetsverket, är frågan vilken bildning och i vilka syften den används. "Bildning" är inte garanti för någonting.

VPK – ett passivitetsparti?

VPK vill avskaffa kapitalismen. VPK vill avskaffa statskyrkan. Men, hävdar nu Finn, eftersom kapitalismen inte är avskaffad, så kan vi också lika väl vänta med att avskaffa statskyrkan. Dessutom är det inte "vi" utan folket som ska avskaffa båda sakerna. Konsekvenserna av Finns resonemang är att socialistisk kommunister inte ska propagera, agitera och kämpa mot kapitalismen, inte försöka dra med "folket" i en rörelse mot kapitalismen. VPK ska sitta i lugn och ro och vänta på att folklifertalet ska få en uppenbarelse och inse att socialismen är det enda riktiga. En märklig inställning hos en socialist. Finn ser också statskyrkan och kapitalismen som jämförbara storheter. En skillnad (bland många) dem emellan är att man som individ kan (och enligt min mening, bör) lämna statskyrkan. Däremot kan man inte som individ lämna kapitalismen.

Italien-komplex

Det allvarligaste, skriver Finn tillrättavisande, är att sign. "NN" går ut med sin uppmaning att lämna statskyrkan när VPK har en konferens för kristna. Det kan väl vara bra att VPK har en sådan konferens, även om jag för min del tycker att partiet under stundom odlar sitt Italien-komplex onödigt mycket. Att VPK har en sådan konferens innebär ju inte på något vis att partiet ändrat uppfattning i frågan om statskyrkan eller att man tycker att folk ska vara kristna. Det stora flertalet partimedlemmar (och sympatisörer) är inte troende kristna och saknar förståelse för den kristna mytologin – ja, för all metafysik över huvud taget. Därför bör naturligtvis dessa medlemmar lämna kyrkan, en organisation som man inte tror på.

VPK och ockultismen

Självklart ska VPK respektera de troendes åsikter. För den skull behöver man ju inte omfatta dessa åsikter. Religion och marxism är – och kommer säkerligen att förbli – oförenliga. Om nu någon individ klarar av att förena dessa oförenliga uppfattningar, eller om någon kristen bortser från VPKs marxistiska grundsyn i sympati för vår konkreta politik ska vi självklart välkomna denne som medlem i partiet. Som parti måste vi dock alltid hålla en klar skiljelinje mot all slags ockultism, vilket den dyker upp under namn av astrologi, hinduism, totemism eller kristendom.

Finn beklagar sig över att debatten om religionen i VB sällan höjt sig över busknivan. Kan det manne ha ett samband med att det i stor utsträckning är Finn som stått för den debatten?

neu

PS. Finn fick det nog ganska tråkigt på sitt "disablot" förra lördagen. Han var nämligen på det bleksiktiga och glädjefattiga kristna surrogatet för disting, kyndelsmässohögtiden. *Disablotet* hålls av den sista lilla tappra skaran asatroende vid världsgärningen, vid den tidpunkt då det sedan urminnes tider har hallits, innan den kristna imperialismen segrade i Sverige. DS.

Signaturen(?) Finn skrev i VB 4/84 att debatten om kristendom här sällan når över busknivå.

"Gudskunskapen gör som man ser även i vår skeptiska tid betydande framsteg. Då för några år sedan en herömd lundateolog, professor Magnus Pfannenstill, vid en diskussion tillfrågades, hur man på den kristna försynstrons ståndpunkt ställde sig till sådana katastrofer som den, vilken nyss inträffat på Martinique och som med ett slag förintat 10 000 människoliv, genmålte den framstående moralteologen, att sådana naturkatastrofer kunde åstadkomma välsignelse genom uppvirvlande av kosmiskt stoff, som befodrade årsväxten, samt tillade 'för övrigt få vi komma ihåg att gud är inte sentimental'". Bengt Lidforss, *Modärna apologeter*.

Svara mig nu. Vilken nivå skall man debattera på för att bemöta slikt?
Jan Nilsson

Det har kommit fler debattinlägg, som vi av utrymmesskäl inte kan publicera genast.

Red

Dementi

Miljöpartiet dementar att de haft något att göra med terapeut Barbara Austins föredrag "Lev lättare, som förälskad". Det är en miljöpartist i Helsingborg som låg bakom det. (Se komm. i VB 2/84)

KOKSFILOSOFENS
REVOLUTIONERANDE
RECEPT

Johan Karlssons barkbröd

Brödet är nordbons, och sålunda även lundabons, basföda. Att odla korn, råg, vete och havre i kallt klimat är mödosamt, och varje antydning till befolkningsexplosion måste bemötas med barnbegränsning eller nyodlingar. Så var det åtminstone förr i tiden.

Barnbegränsning har vi varit bra på, det visar kalla historiska fakta (vilket inom parentes sagt måste betyda att vi bär på ett arv av sexuella förträngningar). Och såd har vi fått odla i vårt anletes svett. En stad som Lund, tex, har ju långt in i vår egen tid egentligen varit en utvidgad bonby: på vågar, fålader och lyckor har man slitit för brödfödan!

Nödären har återkommit med jämna mellanrum och särskilt

svårt har det varit när oansvariga statsmän tvingat ut drängar och bondsöner i krig mot grannarna. Då har man ofta tvingats ta till barkbröd.

Hur gör man då barkbröd? Veckobladet står givetvis till tjänst!

FH

BARKBRÖD, Johan Karlsson

Lönnsaft eller björksaft
30 % furubark av det yttersta (tar man långt in i barken får man terpentinsmak)
10 % sälgnopp eller hasselhängen
Bark och knopp males 2 ggr på köttkvarn
60 % havre, korn eller rågmjöl
1 hg jäst + bottensats som blir vid drickabrygning.

Får jäsa länge, bakas i vanlig ugnsvärme. (Kan lättare ätas om man stryker honung på brödet.)

Lönn- eller björksaft: Gör ett hål i en lönn eller björk. Låt saven rinna över natten. Det kan bli 8 l, sätt en träplugg i hålet till nästa gång.

Byggprojekt i Nicaragua, del 2

forts från VB 4/84

Den lokala sägen rustas upp för att leverera trä till husen, en tegelugn för takteglet är för närvarande under uppförande och befolkningen har börjat plantera träd längs gångvägar med hjälp av utrustning från Sverige. Träden behövs för att binda jorden och skapa skugga, den senare aspekten har man också haft vid förslagen till huskonstruktion.

Sedan i höstas har ytterligare fem elever från väg- och vattensektionen anslutit sig till projektet för att vidareutveckla de tidigare föreslagna lösningarna. Bl a ska de hitta en bra metod att finna en statisk fästpunkt mellan husens grund och fasad, en nödvändig åtgärd med tanke på jordbävningsrisken. De armeringsjärn och övrig järnkonstruktion som föreslagits i det första förslaget är svårt och dyrt att få tag på.

Nicaraguas centrum för forskning inom anpassad teknologi, CITA, har tagit fram en vedeldad spis som bara tar en tredjedel av den ved som åtgår i de traditionella spisarna. Dessa saknar dessutom skorsten varför det ofta tar eld i de palmbladstak bostäderna idag har. Några invånare får gå kurs för att lära sig bygga dessa spisar och sedan lära vidare till sina grannar. Att byinvånarna själva deltar i uppbyggnaden är som nämnts en grundförutsättning för projektets förverkligande. Tekniker från lantbruks- och utbildningsdepartementet deltar som arbetsledare och i mars åker en grupp från Lund ner för att medverka vid de första husbyggena.

Stöd till byggprojektet i Nicaragua kan sättas in på postgiro 475 38 24 – 4 och rapportboken på svenska eller spanska kan köpas via Helena Molin, tel 13 68 18 eller Thomas Wahlman, tel 11 12 08.

Cajsa Carrén/GRUPP 5

En typ bland andra typer i Lund

forts från sid 1

fackföreningen, med gangtävlingar Lund-Björred och tillhörande familjefester, revyer etc.

Som ombud vid förbundskonferensen 1927 fick Axel vara med om att dra upp riktlinjerna för typografernas fackliga politik. Som lokal fackrepresentant fick han många gånger ta itu med mer triviala ting, som tex när en medlem anställd vid Berlings blivit "nekad övertidsersättning för den tid han sopat gatan en söndag". Disponenten hade avisat hans begäran med att "han kunde söka sig en annan anställning om han inte var nöjd".

Blyförgiftning

Ett påtvingat uppehåll i sin fackliga verksamhet fick Axel göra på 20-talet. Han hade då nedsett arbetsförmåga eftersom han drabbats av blyförgiftning, en förr vanlig men inte alltid upptäckt yrkesskada hos typografer.

Axel etablerade sig så småningom som kolonist på Möllevängen och 1936 köpte han en lägenhet till sig och sin familj i nystartade HSB:s andra hus i Lund, på S:a Esplanaden. 1960 gick han i pension som en av den första generationens ATP-pensionärer.

Numera bor han på pensionärs-hemmet Solhem i Genarp, där han på sin 90-årsdag fick ta emot den bok, som handlar om honom själv.

Det är en välskriven och som sig bör typografiskt omsorgsfullt utformad liten skrift som i text och bild skildrar en lundatypografs liv i helg och söcken 1893-1983. Den kan rekvireras från Grafiska fackföreningen. Stadsbuds 17. 222 36 Lund, tel 11 46 08. Priset är 15 kronor.

Anders Emilson

Bredgatan 28, 222 21 Lund. Tel 046/14 94 38 (onsd efter kl 18.00)
Postgiro 17 459-9. Prenumeration 70:-/år.
Sättning och layout: VB-red på acupress, Lund.
Tryck: acupress, Lund. Ansvarig utgivare: Monica Bondeson.
Eftertryck av text tillåtes om källan anges. Bilder är upphovsmannens egendom. Red förbehåller sig rätten att korta insändare. För obeställt material ansvaras ej.

Har du flyttat?

Skicka hela adressdelen med din gamla adress till Veckobladet
Bredgatan 28, 222 21 Lund. Min nya adress är:

Adress:

Postnummer Postadress

Tre små röda rosor

Som goda socialister brukar vi i VB framhäva kollektivet som händelsernas primus motor, men lördagens föreställning på Folkets hus får oss att förfalla till ren och skär personkult.

Vi vill gärna dela ut rosor till:
1. Gunnar Sandin som lyckades med det omöjliga, att förena en teaterföreställning i musik- och teaternämndens regi med ett framträdande av LKB (Lunds k:a blåsorkester) och en offentlig privatfest. Gunnar stod, förutom för idé och organisation, även för det mesta av det praktiska arbetet, som t ex att trycka upp reklam och att bre smörgåsar.

Den definitiva stigmatiseringen genomförde han genom att hålla sig nykter, för att under nattens sena timmar kunna köra iväg med tomflaskor och dylikt.

2. Den andra rosen går till Henric Holmberg, som i "Kontrabasen" bjöd på Henric Holmberg: för även om pjäsen var väldigt intres-

sant med många bottnar osv, så var det ändå människan bakom rollen vi tyckte mest om. Publiken var så sympatiskt inställd till Henric att några allvarliga avsnitt skratades bort - men skit samma!

3. Tredje rosen går som väntat till Maria Sundqvist - ni vet det där lilla som stod framför orkestern och svängde med en pinne. Hon har genom sitt arbete med "Kleine Dreigroschenmusik" åstadkommit en pedagogisk förnyelse av blåsorkestern. Maria har fått orkestern att träna klanger, rytmer, kors och b:n som aldrig förr: ibland har det krävts toner som egentligen inte finns (men hörs). Vem kan tro att denna spåda sagoberätterska från Söders höjder har så mycket klös att ge.

Men, för att återvända till den materialistiska historieskrivningen, guldmedaljen går ändå till Lunda-publiken som gav järnet och blåsorkesterkollektivet, som höll tiden ut.

Mjau

Strupgrepp på kontrabasen

Den dan - Du vet när de sista blivit de främsta, och jag styr skeppet "I DRÖMMEN ÄR VI VERK-LIGA" in i framtiden-då ska Du få vara med. Du ska sitta på däck och spela Forellkvintetten. Ljus och luft i oändlighet; inga tjocka väggar och absolut inga allmosor. De 8 seglen slår, kanonernas rök bakom oss, mitt ord är lag, Du spelar som en gud. . . Fast det här är ju min dröm, Du har ju dina egna, även om de inte är så olika.

"Kontrabasen" har nu givits i 2 svenska versioner, båda mycket lika och mycket bra. Nu längtar man efter en helt annorlunda, en som inte försöker vara realistisk. Pjäsen är ju egentligen inte det, och resultatet av en realistisk spelstil blir att allt som inte är absolut äkta skorrar. Alltifrån bagateller (tyska basister har en annan stråkfattning, och ingen bär hela instrumentet dagligen till jobbet, men stråken) till vissa känsloutbrott. Det uppstår situationer som känns sökata för att det ska hända något.

Ett förslag: ta bort kontrabasen från scenen, stilisera scenografin till nåt mer fängselslikt. Pjäsen handlar ju inte om kontrabasen, utan dess skugga. I den skuggan lever den lille mannen, fångad som i en cell. Scenbilderna kändes stor, att rummet verkade fortsätta bakom sängen störde.

Korgstolen och den gamla sängen gav till och med ett ombonat intryck.

Man kan invända att skuggan och fångelset finns inom mannen, men det är just här det intressanta börjar. Förtryckets, särskilt självförförtryckets fenomen samt drömmen om en förändring och drömmen som flykt.

"så sjunger hon, då skriker jag, så sjunger hon, då skriker jag". Det är också enda gången Du skriker, fastän Du inget hellre vill. Mardrömmarna och dagdrömmarna som avlöser varandra i en oändlig ström, det är inte att leva. Jag vet.

Det uppstår också oriktigheter när man framställer musikern på detta sätt i ett realistiskt sammanhang. Denne man kommer nämligen att bli både sedd och älskad i motsats till vad han säger. Det är visserligen lätt hänt att förväxla roll och person, men denne skådespelare har jag aldrig sett förr varken privat eller i aktion. Hans söta grimaser och menande blickar, glimten i ögat vid den galna udden på hans Mozart-resonemang och vid carmenkompet. Vem kan låta bli att älska honom? - "Han är ju både torr och ful", försökte mina bankkamrater. Som om inte vi andra särskilt skulle älska fula och torra män. Mannen

Kort om sport

Lördag kl 13.53 spelar Vpk sin första, men förhoppningsvis ej sin sista, match i Tornacupen. Det är inomhusfotboll och spelas i Veberöds idrottshall.

Nu är rätta tiden att planera för vårens motionslöpningar. Gå gärna med i Lugi friidrott (som bara sysslar med löpning). Då får du en del motionslopp betalda och transportproblemen lösta. Dessutom blir du informerad om diverse som har med jogging att göra. Årets första medlemsbulletin ges ut omkring den 15 febr. (Lugi friidrott pg 248197-6 50:-)

Barnkulturveckan

VPK Lund som är en mycket barnslig organisation som tror på jämlikhet och sånt, kommer givetvis att delta i barnkulturveckan i april. Blåsorkestern planerar t.ex att framföra en tonsättning av Babar. Som det nu ser ut kommer den att framföras på Stortorget, lördagen den 7 april.

VB tar gärna emot andra idéer till Barnkulturveckan, som vi sen kan föra vidare till högre ort.

Jesus från Nicaragua

forts från sid 1

styrka blir Jesus Marias kommentar följdriktigt: Det är klart att det blir val. Visserligen är det framförallt högern som är intresserad av sådana, men bara sandinisterna har en chans att vinna.

Själv funderar jag medan jag cyklar hem på vad som är det viktigaste inslaget i en nicaraguansk pluralism, den folkliga rörelsens vitalitet på landsbygden eller de borgerliga partierna i städerna. Men en sådan diskussion skulle man nog aldrig kunna intressera Bildt och Westerberg för.

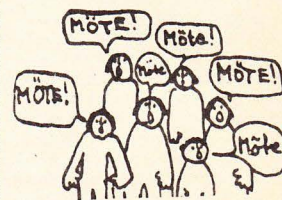
ls

måste naturligtvis inte vara fränstötande, men det är omöjligt att tro annat än att den man vi ser på scenen skulle göra sig bemärkt och uppskattas.

Sammanfattningsvis: Pjäsen blir ostiliserad, yttligare än den behöver/bör vara. Visst är det nödvändigt att skratta - särskilt åt det svåraste, men aldrig för att slippa undan eller skyla över. Där blev för mycket personkult och få skritt som fastnar i halsen.

Men Du, kontrabasist, jag ser dig, och en dag ska vi skrika när vi vill - Du: "Sarah!" och jag: "Hoppla!" och då kommer nog skratten att tystna!

Sjörövar-Jenny

SÄNT ÄR LIVET med Väg&Vatten. Fredag 10/2 kl 19.30. Lilla Teatern, tel 125101.

HOTLIPS Storbandsjazz. Lilla Teatern. Tisdag 14/2 kl 19.30.

BREDA FRONTEN i Uruguay firar 13 års dag fredagen den 10/2 kl 19.30 i Folkets Hus. Mat, tal, film och musik.

BLÅSORKESTERN Rep söndag 19-21 på Palaestra. Novetter kl 18-19. Vi avlyssnar den bandade konserten.

KHF har medlemsmöte mån 13/2 kl 19.

VPK IF. träning på Lerbäcksskolan 11/2 kl 16.

kommunistisk
kommunalpolitik

Kompol har gjort en adresslista över kommunalpolitiskt förtroendevalda inom Vpk Lund. Sammanlagt rör det sig om 66 personer, men då är inte taxeringsnämnder och tingsplacerade medräknade!

Studiebesök på Källby reningsverk lördagen den 11/2. Samling kl 11.00 vid personalbyggnaden. Alla intresserade välkomna.

VPK:s nämndemän och repr. i de sociala nämnderna kallas till möte den 14/2 kl 19.30 på partilokalen för gemensam diskussion.

VECKOBLADET

Redaktionsutskott: Lars Borgström, Finn Hagberg, Lars Nyman och Lars Svensson

Kontaktredaktörer: Finn Hagberg 129098 samt Olle Teleman 128880.

SOCIALISM - BRA FÖR FOLKET!